

Föreskrifter om ändring i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:12) om fysiskt skydd vid kärntekniska anläggningar

SSMFS 2022:3

Utkom från trycket

den 17 februari 2022

Beslutade den 9 februari 2022.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver med stöd av 20 a och 21 §§ förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet att 1, 5 och 7 §§ samt bilaga 1 och 2 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:12) om fysiskt skydd vid kärntekniska anläggningar ska ha följande lydelse.

1 § Dessa föreskrifter gäller åtgärder som krävs för att dels skydda kärntekniska anläggningar mot obehörigt intrång, sabotage eller annan sådan påverkan som kan medföra radiologisk nödsituation, dels för att förhindra obehörig befattning med kärnämne eller kärnavfall. Föreskrifterna omfattar bestämmelser om tekniska, organisatoriska och administrativa åtgärder.

Föreskrifterna tillämpas på följande typer av kärntekniska anläggningar, för vilka tillstånd till kärnteknisk verksamhet är beslutade med stöd av 5 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet:

- kärnkraftsreaktor från det att reaktorn är permanent avstängd och allt kärnämne i form av använt kärnbränsle har avlägsnats från reaktorn,
- forsknings- eller materialprovningsreaktor,
- anläggning för slutlig förvaring av kärnämne eller kärnavfall som inte slutligt har förslutits,
- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av kärnämne,
- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av kärnavfall.

Föreskrifterna gäller dock inte för anläggningar för markdeponering av lågaktivt kärnavfall enligt 16 § förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet.

Grundläggande bestämmelser som rör fysiskt skydd finns i 4 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Ytterligare bestämmelser finns i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning och i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:1) om säkerhet i kärntekniska anläggningar.

5 § Kärnämne och kärnavfall ska hanteras, bearbetas, lagras eller slutförvaras inom skyddat område.

Med undantag av vad som sägs i första stycket får kärnämne, som enligt tabell 3.3 i bilaga 3 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning hänförs till kategori 2, 3 eller 4, i anslutning till mottagning eller i avvaktan på avsändning från en anläggning, temporärt lagras inom bevakat område under förutsättning att

1. kärnämnet är inneslutet i föreskrivna transportbehållare,
2. lagringen sker på en särskilt utsedd och tydligt avgränsad plats, och
3. åtgärder vidtas för att omedelbart detektera om någon olovligen uppehåller sig vid eller i omedelbar anslutning till transportbehållare och omedelbart verifiera orsak till larm.

Med undantag av vad som sägs i första stycket får låg- och medelaktivt kärnavfall, i avvaktan på behandling eller transport eller efter behandling eller transport, temporärt lagras inom bevakat område under förutsättning att

1. kärnavfallet i förekommande fall är inneslutet i föreskrivna transportbehållare,
2. lagringen sker på en särskilt utsedd och tydligt avgränsad plats, och
3. åtgärder vidtas för att omedelbart detektera om någon olovligen uppehåller sig vid eller i omedelbar anslutning till kärnavfallskolli eller transportbehållare och omedelbart verifiera orsak till larm.

Innan lagring enligt andra eller tredje stycket tillämpas ska en riskanalys göras. Riskanalysen ska dokumenteras.

7 § Personer som anställs eller på annat sätt deltar i verksamheten vid en anläggning ska vara pålitliga och lämpliga från säkerhetssynpunkt. Tillståndshavaren ansvarar för att säkerhetsprövning av dessa personer genomförs.

Utan hinder av första stycket, där det t.ex. av tidsskäl är uppenbart orimligt att genomföra tillräcklig säkerhetsprövning, får i undantagsfall en person delta i verksamheten vid anläggningen förutsatt att åtgärder vidtas exempelvis i form av eskort eller annan motsvarande övervakning.

Bestämmelser om säkerhetsprövning finns i säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658).

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2022.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

NINA CROMNIER

Ulf Yngvesson

Kategorisering av anläggningar

Kategorisering av anläggningar enligt 3 § ska göras enligt nedan. Kategoriseringen av en anläggning för hantering, bearbetning och lagring av kärnämne, förutom de anläggningar som särskilt nämns nedan, ska avgöras av till vilken kategori som kärnämnet vid anläggningen hänförs enligt tabell 3.3 i bilaga 3 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning.

Anläggningskategorier

Kategori 1.¹

- centralt mellanlager för använt kärnbränsle, eller
- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av kärnämne som hänförs till kategori 1 enligt tabell 3.3 i bilaga 3 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning.

Kategori 2.²

- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av använt kärnbränsle annan än centralt mellanlager enligt kategori 1 ovan,
- anläggning för slutlig förvaring av kärnämne eller högaktivt kärnavfall, som inte slutligt har förslutits,
- anläggning för tillverkning av kärnbränsle, eller
- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av kärnämne som hänförs till kategori 2 enligt tabell 3.3 i bilaga 3 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning.

Kategori 3.

- anläggning för hantering, bearbetning, lagring eller slutlig förvaring av låg- och medelaktivt kärnavfall,
- kärnkraftsreaktor eller forsknings- och materialprovningsreaktor som är slutligt avställd och från vilken allt kärnbränsle och kärnämne avlägsnats, eller
- anläggning för hantering, bearbetning eller lagring av kärnämne som hänförs till kategori 3 enligt tabell 3.3 i bilaga 3 till Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2018:1) om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning.

¹ Ändringen innebär att första strecksatsen tas bort.

² Ändringen innebär att första strecksatsen tas bort.

Följande åtgärder ska vidtas vid de anläggningar som hänförs till kategori 1

Skydd av anläggningen

Bevakning av anläggningen

1.1 Tillståndshavaren ska se till att det vid en anläggning ständigt finns ansvarig arbetsledning och särskilt utbildad personal för bevakning (bevakningspersonal).

Det ska finnas bevakningspersonal i det antal som behövs för att följande uppgifter ska kunna utföras:

1. kontrollera behörigheten hos de personer som vistas inom anläggningen,
2. kontrollera att föremål som förtecknats enligt 1.14 punkten 3 inte tas in i anläggningen,
3. kontrollera att anordningar för fysiskt skydd fungerar,
4. verifiera larm,
5. försvåra, fördröja och om möjligt förhindra obehörigt intrång.

1.2 Bevakningspersonalen enligt 1.1 ska vid behov och med kort varsel kunna förstärkas med extra bevakningspersonal.

1.3 Bestämmelser om bevakning av skyddsobjekt finns i skyddslagen (2010:305) och skyddsförordningen (2010:523).

Bevakningscentral

Centralt kontrollrum³

1.17 Anläggningens centrala kontrollrum ska vara beläget inom skyddat område. Åtgärder ska vidtas för att försvåra och fördröja obehörigt intrång i det centrala kontrollrummet. Obehörigt intrång i kontrollrummet ska omedelbart kunna detekteras och verifieras. Samtliga passager in till kontrollrummet ska vara låsta och larmade. Tillträde till kontrollrummet ska ske genom kontrollerat och registrerat tillträde.

1.18⁴ Kontrollrummet ska vara utrustat med överfallslarm med övervakad överföring av larm till anläggningens bevakningscentral och till polismyndighet. Vid utlöst överfallslarm ska händelser i kontrollrummet kunna observeras och följas från bevakningscentralen.

³ Ändringen innebär bl.a. att punkt 1.19–1.23 och rubriken närmast före punkt 1.21 tas bort.

⁴ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

Sambandsutrustning⁵

1.24 Vid anläggningen ska det finnas sambandsutrustning i tillräcklig omfattning som möjliggör kommunikation dels inom anläggningen, dels mellan anläggningen och polismyndighet eller andra berörda myndigheter. Sambandsutrustningen ska bestå av minst två av varandra oberoende och diversifierade sambandssystem som kontinuerligt medger tvåvägs röstkommunikation såväl internt som externt. För larmöverföring, såväl internt som externt, ska det finnas minst två av varandra oberoende och diversifierade sambandssystem.

Följande åtgärder ska vidtas vid de anläggningar som hänförs till kategori 2

Skydd av anläggningen

Bevakning av anläggningen

2.1 Tillståndshavaren ska se till att det vid en anläggning ständigt finns ansvarig arbetsledning och särskilt utbildad personal för bevakning (bevakningspersonal).

Det ska finnas bevakningspersonal i det antal som behövs för att följande uppgifter ska kunna utföras:

1. kontrollera behörigheten hos de personer som vistas inom anläggningen
2. kontrollera att föremål som förtecknats enligt 2.13 punkten 3 inte tas in i anläggningen
3. kontrollera att anordningar för fysiskt skydd fungerar
4. verifiera larm
5. försvåra, fördröja och om möjligt förhindra obehörigt intrång

2.2 Bevakningspersonalen enligt 2.1 ska vid behov och med kort varsel kunna förstärkas med extra bevakningspersonal.

2.3 Bestämmelser om bevakning av skyddsobjekt finns i skyddslagen (2010:305) och skyddsförordningen (2010:523).

Bevakningscentral

⁵ Ändringen innebär att punkt 1.25 och rubriken närmast före denna punkt tas bort.

Tillträde till fordon⁶

2.15 Tillståndshavaren ska besluta om vilka fordon som ska ges tillträde till anläggningen. Tillträde för fordon till bevakat och skyddat område ska ske under kontrollerade former och endast fordon i tjänsteärende får medges tillträde.

Innan ett fordon ges tillträde till bevakat eller skyddat område ska åtgärder vidtas för att förebygga att föremål som förtecknats enligt 2.13 punkten 3 tas in i anläggningen.

Sambandsutrustning

2.21 Vid en anläggning ska det finnas sambandsutrustning i tillräcklig omfattning som möjliggör kommunikation dels inom anläggningen dels mellan anläggningen och polismyndighet eller andra berörda myndigheter. Sambandsutrustningen ska bestå av minst två av varandra oberoende och diversifierade sambandssystem som kontinuerligt medger tvåvägs röstkommunikation såväl internt som externt. För larmöverföring, såväl internt som externt, ska det finnas minst två av varandra oberoende och diversifierade sambandssystem.

⁶ Ändringen innebär att punkt 2.16–2.19 samt rubrikerna närmast före punkt 2.16 och 2.18 tas bort.